बलवत्प्रतिविद्धस्य नस्तःशोणितमावहत्। तदप्राप्तं महीं पार्थः पाणिभ्यां प्रत्यगृह्णत ।
अवैक्षत स धर्म्मात्मा द्रौपदीं पार्श्वतः स्थितां । सा ज्ञात्वा तमभिप्रायं भर्त्तुश्चित्तवशानुगा । २२१०
पात्रं गृहीत्वा सौवर्णं जलपूर्णमनिन्दिता । तच्छोणितं प्रत्यगृह्णाद्यत्प्रसुस्राव नस्ततः ।
अथोत्तरः शुभैर्गन्धैर्म्माल्यैश्च विविधैस्तथा । अवकीर्य्यमाणः संहृष्टो नगरं खैरमागतः ।
सभाज्यमानः पौरैश्च स्त्रीभिर्ज्जानपदैस्तथा । आसाद्य भवनद्वारं पित्रे संप्रत्यवेदयत् ।
ततो द्वास्थः प्रविश्यैव विराटमिदमब्रवीत्। बृहन्नलासहायश्च पुत्रो द्वार्य्युत्तरः स्थितः।
ततो हृष्टो मत्स्यराजः क्षत्तारमिदमब्रवीत्। प्रवेश्यतामुभौ तूर्णं दर्शनेप्सुरहं तयोः। २२१५
क्षत्तारं कुरुराजस्तु शनैः कर्णमुपाजपत्। उत्तरः प्रविशत्वेको न प्रवेश्या बृहन्नला।
एतस्य हि महाबाहो व्रतमेतत्समाहितं । यो ममाङ्गे व्रणं कुर्य्याच्छोणितं वाऽपि दर्शयेत् ।
अन्यत्र सङ्ग्रामगतान्न स जीवेत्कथञ्चन। न मृष्याङ्गृशसंक्रुद्धो मां दृष्ट्वा तु सशोणितं।
विराटमिह सामात्यं हन्यात्सबलवाहनं।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततो राज्ञः सुतो ज्येष्ठः प्राविशत् पृथिवीञ्जयः। सोऽभिवाद्य पितुः पादौ कङ्कञ्चाप्युपतिष्ठत। २२२०
ततो रुधिरसंयुक्तमनेकाग्रमनागसं। भूमावासीनमेकान्ते सैरिन्ध्र्या प्रत्युपस्थितं।
ततः पप्रच्छ पितरं त्वरमाण इवोत्तरः। केनायं ताडितो राजन् केन पापमिदं कृतं।
॥ विराट उवाच ॥ मयाऽयं ताडितो जिह्मो नचाप्येतावदर्हति। प्रशस्यमाने यत् शूरे त्वयि षण्डं प्रशंसति।
॥ उत्तर उवाच ॥ अकार्य्यं ते कृतं राजन् क्षिप्रमेव प्रसाद्यतां। मा त्वां ब्रह्मविषं घोरं समूलमिह निर्द्दहेत्।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ स पुत्रस्य वचः श्रुत्वा विराटो राष्ट्रवर्द्धनः। क्षमयामास कौन्तेयं भस्मच्छन्नमिवानलं। २२२५
क्षमयन्तन्तु राजानं पाण्डवः प्रत्यभाषत। चिरं क्षान्तमिदं राजन्न मन्युर्व्विद्यते मम।
यदि ह्येतत्पतेद्भूमौ रुधिरं मम नस्ततः। सराष्ट्रस्त्वं महाराज विनश्येथा न संशयः।
न दूषयामि ते राजन् यद्वै हन्याददूषकं। बलवन्तं प्रभुं राजन् क्षिप्रं दारुणमाप्नुयात्।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ शोणिते तु व्यतिक्रान्ते प्रविवेश बृहन्नला। अभिवाद्य विराटन्तु कङ्कं चाप्युपतिष्ठत।
क्षामयित्वा तु कौरव्यं रणादुत्तरमागतं। प्रशशंस ततो मत्स्यः शृण्वतः सव्यसाचिनः। २२३०
त्वया दायादवानस्मि कैकेयीनन्दिवर्द्धन। त्वया मे सदृशः पुत्रो न भूतो न भविष्यति।
पदं पदसहस्रेण यश्चरन्नापराध्नुयात्। तेन कर्णेन ते तात कथमासीत्समागमः।
मनुष्यलोके सकले यस्य तुल्यो न विद्यते। तेन भीष्मेण ते तात कथमासीत्समागमः।
आचार्य्यो वृष्णिवीराणां कौरवाणाञ्च यो द्विजः। सर्व्वक्षत्रस्य चाचार्य्यः सर्व्वशस्त्रभृताम्वरः।
तेन द्रोणेन ते तात कथमासीत्समागमः। आचार्य्यपुत्रो यः शूरः सर्व्वशस्त्रभृतामपि। २२३५
अश्वत्थामेति विख्यातस्तेनासीत्सङ्गरः कथं। रणे यं प्रेक्ष्य भीदन्ति हतस्वा वणिजो यथा।
कृपेण तेन ते तात कथमासीत्समागमः। पर्व्वतं योऽभिविध्येत राजपुत्रो महेषुभिः।
दुर्य्योधनेन ते तात कथमासीत्समागमः। अवगाढा द्विषन्तो मे सुखो वातोऽभिवाति मां।